

Det offentlige tjener på lockouten

Af Kristian Thor Jakobsen

Notatet præsenterer en beregning af, hvad den offentlige sektor samlet set sparer ved lockouten. Der bliver her taget højde for sparede lønudgifter til de personer, der er omfattet af lockouten samt de mistede skatteindtægter givet den manglende lønudbetaling.

Hovedkonklusioner

- **Det skønnes, at de offentlige lønudgifter bliver reduceret med omkring 102 millioner kroner pr. arbejdsdag, som lockouten varer. Samtidig skønnes det, at den offentlige sektor går glip af skatteindbetalinger på omkring 56 millioner kroner pr. arbejdsdag. Alt i alt giver dette en samlet besparelse på 46 millioner kroner pr. arbejdsdag, som lockouten varer, når de mistede skatteindbetalinger er fratrukket de sparede lønudgifter.**
- **Den mistede undervisning betyder, at konflikten på trods af den offentlige besparelse må forventes at repræsentere et samfundsøkonomisk tab.**

Kontakt

Ledende økonom
Kristian Thor Jakobsen
Tlf. 3168 7085
E-mail krj@kraka.org

Direkte effekter på det offentlige budget

Først og fremmest skal det understreges, at beregningen udelukkende ser på den offentlige udgiftsside i forhold til de sparede lønudgifter for konfliktramte lærere sammenholdt med de mistede skatteindtægter, der kommer som en effekt af netop de manglende løn-udbetalinger.

Alt i alt er den gennemsnitlige årlige lønudgift til lærerne opgjort til at være 460.000 kr. Der antages at være 48.000 fuldtidsstillinger, der er omfattet af lockouten, hvilket giver en samlet årlig lønudgift på 22 milliarder kroner. Da der går 216 arbejdsdage på et år, er den samlede lønudgift til personerne omfattet af lockouten derved 102 millioner kroner pr. arbejdsdag.

Givet de manglende lønudbetalinger mister den offentlige sektor de skatte- og afgiftsindtægter, der ellers ville have været forbundet med lønudbetalingerne. Den effektive marginals-kattesats er ca. 55 procent for en gennemsnitlig lærer med en pensionsordning, der udgør 17,3 procent af deres løn. Derved bliver de samlede mistede skatteindbetalinger pr. undervisningsdag under lockouten på (102 mio. kr.*0,55) 56 mio. kroner. Samlet set bliver den offentlige besparelse derved på 46 mio. kroner pr. undervisningsdag.

Beregningen tager udgangspunkt i den offentlige sektor som helhed. De sparede lønudgifter til lærerne under lockouten tilfalder primært den kommunale sektor, mens de manglende skatteindtægter som effekt af den manglende lønudbetaling også er relevant for den statslige sektor.

Tabel 1. Direkte offentlige budgeteffekter

Årlige lønudgifter til lærere (48.000 fuldtidsstillinger x 460.000 kr.):	22 mia. kr.
Antal arbejdsdage årligt:	216 dage
Lønudgifter pr. arbejdsdag for personer omfattet af lockout:	102 mio. kr.
Mistede skatteindbetalinger pr. arbejdsdag (ved effektiv marginals-katteprocent på 55):	56 mio. kr.
Offentlig besparelse pr. arbejdsdag under lockout:	46 mio. kr.

De konfliktramte lærere modtager konfliktstøtte fra deres relevante faglige organisation under lockouten. Denne konfliktstøtte bliver udbetalt som et lån til det enkelte medlem, der senere skal tilbagebetales til den faglige organisation. Hos Dansk Lærerforening, der organiserer langt størstedelen af de lærere, der er omfattet af lockouten, er renten på konfliktlånet på 4,55 % p.a. Denne rente er fradragsberettiget og dermed en offentlig udgift. Denne udgift er ikke medregnet i opgørelsen af effekten på det offentlige budget.

Samfundsøkonomiske effekter

Ud over effekten på de offentlige budgetter vil der også være en række øvrige samfundsøkonomiske omkostninger forbundet med lockouten. Det er mere kompliceret at beregning disse effekter, hvorfor de kun gennemgås kvalitativt.

- **Manglende undervisningsdage**

Børn på skoler omfattet af lockouten modtager ikke undervisning i skolen i de dage, som lockouten varer. Derved mister disse børn den ellers planlagte undervisning, hvilket gør, at den samlede undervisningstid for disse børn set over hele undervisningsåret derved bliver mindre. Alt andet lige medfører dette, at børnene ikke modtager den undervisning, som de ellers ville have fået, hvilket udgør et

samfundsmæssigt tab i form af en (lidt) lavere produktivitet på længere sigt. Værdien af dette produktivitetstab kan dog mere end opveje besparelsen på det offentlige budget således at konflikten samlet set må forventes at resultere i et samfundsøkonomisk tab.

- **Produktivitetstab ved manglende børnepasning**

Der vil være tale om et produktivitetstab i form af alle de personer, der er nødsaget til at tage ekstraordinært fri for at passe børn, der er ramt af lockouten. Tabet er kun gældende for de personer, der ikke bruger ordinære ferie- eller fridage til at få passet deres børn. Desuden må det antages, at en del personer med børn omfattet af lockouten vælger at tage deres børn med på arbejde i forhold til at få dem passet, og hvis dette går ud over deres effektivitet på arbejdet, vil dette også afstedkomme et produktivitetstab. Samlet set vurderes det dog, at omkostningen forbundet hermed vil være begrænset. Ved en længerevarende konflikt kan den daglige omkostning dog være stigende.